

سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور

استان تهران

قواعد داوری مرکز داوری

آذر ۱۳۹۶

بسمه تعالی

در راستای اجرای ماده ۱۴ اساسنامه مرکز داوری سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران (از این به بعد «مرکز»)، قواعد داوری این مرکز به شرح زیر تعیین می‌گردد. تعاریف ذکر شده در ماده ۱ اساسنامه، عیناً در این قواعد نیز معتبرند.

قلمرو فعالیت

ماده ۱- کلیه اشخاص اعم از تجار یا اشخاص ثالث غیر تاجر و صنعتگر ایرانی یا خارجی به شرط داشتن اهلیت اقامه دعوی قادر خواهند بود کلیه اختلافات خود را اعم از اینکه در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد با توافق یکدیگر به مرکز ارجاع کنند (طی موافقتنامه داوری مذکور در اساسنامه) بدیهی است مرکز در داوری‌های داخلی تابع مقررات باب هفتم از قانون آئین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹، و در داوری‌های بین‌المللی تابع مقررات قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ و مقررات مرکز خواهد بود.

ماده ۲- در داوری‌های بین‌المللی قانون منتخب طرفین اعمال می‌گردد، و در صورتی که طرفین قانون حاکم را انتخاب نکرده باشند، طبق قواعد تعارضی که «داور» مناسب تشخیص دهد، قانون مناسب را تعیین و مطابق آن رأی داده می‌شود. تعیین قانون یک کشور، به منزله ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور است و شامل حل تعارض آن نمی‌شود، مگر طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۳- در داوری‌های داخلی، محل انجام داوری در مقر مرکز داوری خواهد بود، مگر اینکه طرفین، با توافق صریحاً محل دیگری را تعیین کرده باشند. در داوری‌های بین‌المللی انتخاب محل داوری با طرفین است و در صورت عدم توافق، مرکز داوری با توجه به اوضاع و احوال پرونده و سهولت دسترسی طرفین، محل را تعیین می‌کند.

ماده ۴- در داوری‌های بین‌المللی، «داور» می‌تواند برای شور، استماع طرفین یا شهود یا کارشناسان، یا بازرسی کالا یا اسناد و مدارک، در هر محلی که مقتضی بداند تشکیل جلسه دهد. به هر حال، رأی داوری در محل داوری صادر خواهد شد.

ماده ۵- در داوری‌های داخلی زبان داوری، فارسی است و در صورتی که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آنها استناد می‌کند، مکلف است ترجمه فارسی آن را تهیه و تسلیم کند، مگر اینکه «داور» ترجمه رسمی یا تایید شده مترجم رسمی را لازم بداند. در داوری‌های بین‌المللی، انتخاب زبان داوری با طرفین است و در صورتی که در این خصوص توافق حاصل نشود، «داور» با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده زبان داوری را تعیین می‌کند.

ماده ۶- تراضی طرفین به ارجاع اختلاف به مرکز داوری به منزله التزام و قبول اساسنامه، قواعد داوری و سایر آئین‌نامه‌ها و مقررات مرکز می‌باشد.

در صورتی که هر یک از طرفین با علم به عدم رعایت مقررات غیرآمره اساسنامه و آیین‌نامه داوری مرکز و یا شرایط قابل عدول موافقتنامه داوری، داوری را ادامه دهد و ایراد خود را فوراً و یا در مهلتی که به این منظور تعیین شده، اقدام نکند چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد صرفنظر کرده است.

ماده ۷- خواهان یا متقاضی داوری باید درخواست داوری خود را به انضمام تصویر اسناد و مدارک ضمیمه آن به دبیر مرکز تقدیم نماید. دبیر مرکز وصول آن را با قید تاریخ به خواهان و خوانده - خواندگان اعلام خواهد کرد.

ماده ۸- درخواست داوری باید دارای نکات ذیل باشد:

۱-۸. مشخصات کامل طرفین دعوی با ذکر نشانی کامل پستی و الکترونیکی و هر گونه اسناد مثبت سمت در صورتی که

دعوی به نمایندگی یا وکالت طرح شده باشد؛

۲-۸. تعیین خواسته دعوی و مبلغ آن؛

۳-۸. شرح ماقوع و اختلاف حادثه و بیان منشاء ادعا و دلایل آن؛

۸-۴. فیش واريز هزینه اداری.

تبصره ۱- تسلیم یا ثبت درخواست داورى ناقص در دبیرخانه، مادام که تکمیل نشده، تکلیفی برای مرکز ایجاد نمی‌کند.

تبصره ۲- رسیدگی توأم به دو یا چند پرونده ناشی از دو یا چند قرارداد یا روابط حقوقی بین طرفین بلامانع است.

ماده ۹- دبیر مرکز یک نسخه از درخواست و اسناد و مدارک ضمیمه آن را جهت پاسخگویی به خواننده ابلاغ می‌کند. خواننده مکلف است ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ درخواست داورى پاسخ خود را به انضمام هرگونه اسناد مثبت سمت (در صورتی که به نمایندگی یا وکالت دفاع می‌نماید) و اسناد و مدارک مربوط به دفاعیات خود به دبیر مرکز تسلیم نماید.

ماده ۱۰- دبیر نسخه‌ای از پاسخ خواننده را به خواهان ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱۱- در صورتی که خواننده دعوی متقابلی داشته باشد می‌بایست ضمن پاسخ به درخواست داورى (در فرجه تعیین شده ده روزه) درخواست متقابل خود را به دبیر مرکز تسلیم و ثبت کند.

ماده ۱۲- درخواست متقابل شامل بیان ادعای متقابل و منشاء و دلایل آن، ذکر خواسته دعوی متقابل و بهای آن می‌باشد، مگر خواسته مالی باشد.

ماده ۱۳- دبیر مرکز دعوی متقابل را به خواهان ابلاغ می‌نماید و خواهان می‌بایست ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ لایحه جوابیه خود را به دبیر مرکز داورى تسلیم نماید و دبیر لایحه مذکور را به خواهان دعوی متقابل تسلیم می‌نماید.

ماده ۱۴- هزینه‌های داورى، نظریه مشورتی و نظریه کارشناسی براساس آیین‌نامه مالی مرکز محاسبه و ابلاغ می‌گردد. در خصوص هزینه داورى، هر یک از طرفین موظف به پرداخت نیمی از هزینه می‌باشند. در صورتی استتکاف خواهان از پرداخت، درخواست داورى وی رد خواهد شد. در صورت استتکاف خواننده، این امر به خواهان ابلاغ و در صورت قبولی پرداخت کل هزینه داورى توسط خواهان، جریان داورى ادامه می‌یابد و در غیر این صورت، درخواست داورى وی رد و مبالغ پرداختی به عنوان هزینه داورى به وی مسترد خواهد شد. در هر حال مسئول نهایی پرداخت کلیه هزینه‌ها محکوم‌علیه است، که این امر در صورت درخواست هر یک از طرفین دعوی در رای داورى ذکر می‌گردد.

ماده ۱۵- در صورتی که در شرط داورى قرارداد هر یک از طرفین قرار بر معرفی داور اختصاصی خود گذاشته باشند، هر یک داور اختصاصی خود را به مرکز اعلام می‌نمایند. در صورتی که در موافقتنامه داورى قرار بر این باشد که داور سوم به عنوان داور مرضی‌الطرفین انتخاب شود، داوران اختصاصی نسبت به انتخاب سرداور از سوی فهرست داوران منتخب مرکز اقدام می‌نمایند در صورت عدم نیل در انتخاب داور مرضی‌الطرفین ظرف مدت ۳۰ روز، مرکز به تشخیص رئیس، سرداور را تعیین و پس از قبولی داور منتخب به طرفین ابلاغ می‌گردد. در صورتی که قرار بر تعیین سرداور از سوی مرکز داورى باشد شورای راهبری مرکز راساً نسبت به انتخاب سرداور اقدام و مراتب را به سایرین ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱۶- پس از تبادل لوایح به شرح فوق داور یا داوران از سوی شورای راهبری انتخاب و پس از اعلام قبولی داورى، پرونده در اختیار آنها قرار گرفته و طبق این آیین‌نامه داورى و قوانین جاریه مملکتی داور یا داوران رسیدگی خود را آغاز می‌نمایند. در مواردی که داور قبلاً توسط طرفین تعیین شده باشد و اعلام قبولی هم کرده باشد دبیر مرکز پرونده را بدون انجام تبادل لوایح، به داور تسلیم می‌نماید و تبادل لوایح به شرح تعیین شده انجام خواهد شد.

ماده ۱۷- در کلیه مواردی که رسیدگی به اختلاف به مرکز ارجاع می‌گردد رسیدگی طبق قوانین و مقررات لازم‌الاجرا در زمان تقدیم درخواست داورى به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۸- چنانچه هر یک از طرفین دعوی نسبت به وجود موافقتنامه داورى، یا حوزه شمول آن ایراد کند در مورد ایراد مطروحه تصمیم‌گیری با هیات داورى می‌باشد مگر قبل از تعیین داور که رسیدگی به ایراد توسط شورای راهبری مرکز انجام خواهد گرفت.

ماده ۱۹- طرفین می‌توانند ضمن موافقتنامه داوری یا به موجب توافقنامه جداگانه در خصوص تعداد و نحوه انتخاب داور یا داوران توافق نمایند در صورت فقدان چنین توافقی و نیز در صورتی که بین طرفین در این خصوص اختلاف می‌باشد به ترتیب زیر اقدام خواهد شد و رجوع طرفین به مرکز به معنای قبول ترتیبات ذیل خواهد بود:

مرکز با توجه به موضوع دعوی یک یا چند نفر را به عنوان داور انتخاب می‌نماید و به طرفین اعلام می‌کند که اگر اعتراض یا جهات رد نسبت به هر یک از داوران مذکور دارند ظرف مهلت ده روز با ارائه اسناد مثبت اعلام نمایند.

ماده ۲۰- در صورتی که ظرف مهلت مقرر اعتراض یا جهات رد موجهی اعلام نگردد، مرکز پس از قبولی داور/داوران، پرونده را جهت رسیدگی در اختیار آنها قرار می‌دهد.

ماده ۲۱- در صورتی که طرفین بر اساس موافقتنامه داوری توافق نموده باشند هر یک دارای یک یا دو داور اختصاصی باشند در این صورت خواهان مکلف است همزمان با تقدیم درخواست و خواننده همزمان با تقدیم لایحه دفاعیه داور اختصاصی خود را به مرکز معرفی نماید. در این صورت مرکز حسب این آیین‌نامه سرداور انتخاب خواهد نمود. هر یک از طرفین وفق این آیین‌نامه می‌توانند جهات رد نسبت به داور اختصاصی طرف دیگر یا سرداور را در فرجه تعیینی اعلام کنند.

تبصره ۳- رسیدگی به اعتراض یا جهات رد داور اختصاصی یا سرداور در این مرحله با ریاست مرکز می‌باشد و تصمیم در این خصوص قطعی است. در صورت پذیرش ایراد، داور اختصاصی جدید ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ از سوی دبیر مرکز از سوی طرف انتخاب و معرفی می‌گردد. در صورت پذیرش ایراد یا جهات رد نسبت به سرداور، سرداور جدیدی از سوی مرکز انتخاب و معرفی می‌گردد.

ماده ۲۲- مرکز داوری مکلف است در انتخاب و تعیین داور یا هیات داوران کلیه شرایطی را که طرفین در موافقتنامه داوری تعیین کرده‌اند رعایت نموده و استقلال و بی‌طرفی داور را ملحوظ نماید و با توجه به موضوع دعوی شخص یا اشخاصی واجد شرایط را انتخاب و تعیین کند.

ماده ۲۳- برای خواهان واحد، یک داور یا هیات داوری و در صورت تعدد خواهان‌ها، مشترکا یک داور یا هیات داوری تعیین خواهد شد. داور خواننده یا خوانندگان متعدد نیز به همین روش تعیین می‌شود.

ماده ۲۴- چنانچه خواهان‌ها یا خوانندگان متعدد ظرف مهلت مقرر در مورد تعیین داور مشترک به توافق نرسند و به مرکز داوری اعلام نکنند، مرکز، داور یا هیات داوری اختصاصی آنها را انتخاب و تعیین خواهد کرد.

ماده ۲۵- محل انجام داوری مقرر مرکز می‌باشد مگر اینکه به توافق طرفین و رئیس مرکز محل دیگری را تعیین نمایند. کلیه مکاتبات، دستورات و درخواست‌ها، تصمیمات و قرارها که داور در جریان رسیدگی صادر یا اتخاذ می‌کند و نیز رای داوری، از طریق و توسط دبیر مرکز به طرفین یا مخاطب مربوط ابلاغ و پیگیری می‌شود.

ماده ۲۶- چنانچه هریک از طرفین دعوا قبل از نصب «داور» نسبت به وجود موافقت نامه داوری، اعتبار یا حوزه شمول آن ایراد کند، تصمیم‌گیری در مورد ایراد مطروحه با مرکز خواهد بود، بدون اینکه تصمیم مرکز مانع طرح ایراد نزد «داور» باشد. در صورتی که مرکز ایراد را وارد تشخیص دهد، عدم امکان ادامه داوری از طرف دبیرخانه مرکز به طرفین ابلاغ می‌شود، و پرونده مختومه می‌شود. در این صورت هر یک از طرفین می‌تواند به دادگاه صلاحیت‌دار مراجعه کند.

ماده ۲۷- عدم شرکت هر یک از طرفین در جلسات داوری یا هریک از مراحل آن مانع جریان داوری نخواهد بود، و «داور» می‌تواند با ادامه رسیدگی بر اساس دلایل و مدارک موجود مبادرت به صدور رای نماید.

ماده ۲۸- ایراد به وجود یا اعتبار قرارداد اصلی رافع صلاحیت «داور» برای رسیدگی به چنین ایرادی نیست مشروط بر اینکه «داور» اعتبار موافقتنامه داوری را احراز کند. حتی اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد، «داور» می‌تواند درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده و نسبت به ادعاها و ایرادات آنها اتخاذ تصمیم کند و به هر حال شرط داوری، مستقل از قرارداد اصلی است.

ماده ۲۹- ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات به نشانی‌های اعلام شده طرفین در موافقتنامه‌های داوری یا آخرین نشانی که متعاقباً اعلام کرده باشند، بعمل خواهد آمد. در صورتی که هیچ یک از نشانی‌های مذکور در دسترس نباشد یا امکان ابلاغ در آن نشانی وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به آخرین محل تجارت یا محل سکونت طرف داوری، یا هر محل دیگری که در پرونده مطروحه ابلاغ داشته باشد، ابلاغ شده محسوب می‌شود.

ماده ۳۰- امر ابلاغ می‌تواند از طریق اظهارنامه رسمی، تحویل در قبال اخذ رسید، نامه سفارشی، دورنگار، پست الکترونیکی و یا اطلاع رسانی الکترونیکی که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد انجام گیرد.

ماده ۳۱- علاوه بر موارد فوق، در موارد ذیل اوراق مربوط، ابلاغ شده تلقی می‌گردد:

۱-۳۱. وصول آن به مخاطب از منظر داور یا مرکز محرز باشد؛

۲-۳۱. مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوطه، اقدامی کرده باشد؛

۳-۳۱. مخاطب نفیاً یا اثباتاً پاسخ داده باشد؛

۴-۳۱. ابلاغ در جلسه داوری واقع شده باشد (ابلاغ حضوری).

مهلت‌های مقرر در این قواعد داوری بدون احتساب روز ابلاغ و اقدام محاسبه می‌شود. چنانچه روز آخر مواعد در محل ابلاغ تعطیل رسمی یا روز غیر کاری باشد، نخستین روز کاری بعدی آخرین روز مهلت محسوب خواهد شد. تعطیلات رسمی و روزهای غیر کاری داخل در مواعد و جزء مهلت محسوب خواهد شد. به مهلت‌های مقرر در این قواعد نسبت به اشخاصی که مقیم خارج از کشور هستند یک ماه اضافه می‌گردد.

ماده ۳۲- در صورتی که اوضاع و احوال اقتضا کند «داور/داوران» می‌تواند مهلت‌ها و مواعد پیش‌بینی شده در این قواعد داوری را تمدید کنند به نحوی که هر یک از طرفین بتوانند به مسوولیت و وظایف خود عمل کنند.

ماده ۳۳- موارد جرح داور:

۱-۳۳. اشخاص ذیل را هر چند با تراضی نمی‌توان به عنوان داور انتخاب نمود و از موجبات رد و جرح داور است:

۱-۱-۳۳. اشخاصی که بی‌طرفی و استقلال ایشان در موضوع داوری محل تردید باشد؛

۲-۱-۳۳. اشخاصی که فاقد اهلیت قانونی هستند؛

۳-۱-۳۳. اشخاصی که به موجب حکم دادگاه و یا در اثر آن از داوری محروم شده‌اند؛

۴-۱-۳۳. کلیه قضات و کارمندان اداری شاغل در محاکم قضایی؛

۲-۳۳. اشخاص ذیل را نمی‌توان به عنوان داور معرفی و منصوب کرد مگر با تراضی طرفین:

۱-۲-۳۳. کسانی که سن آنها کمتر از ۲۵ سال تمام باشد؛

۲-۲-۳۳. کسانی که در دعوی ذینفع باشند؛

۳-۲-۳۳. کسانی که با یکی از اصحاب دعوی قرابت سببی یا نسبی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشند؛

۴-۲-۳۳. کسانی که قیم یا کفیل یا وکیل یا مباشر امور یکی از اصحاب دعوی می‌باشند، یا یکی از اصحاب دعوی مباشر امور آنها باشد؛

۵-۲-۳۳. کسانی که خود یا همسرشان وارث یکی از اصحاب دعوی باشند؛

۶-۲-۳۳. کسانی که خود یا همسرشان با یکی از اصحاب دعوی یا با اشخاصی که قرابت نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم با یکی از اصحاب دعوی دارند، در گذشته یا حال دعوی کیفری یا حقوقی داشته باشند؛

۷-۲-۳۳. کارمندان دولت در حوزه ماموریت آنها.

ماده ۳۴- طرفی که قصد جرح «داور» را دارد، باید ظرف ۱۵ روز از تاریخ اعلام قبولی داور مربوط، یا در صورتی که جهات رد و جرح داوری بعداً در جریان داوری حادث شود، ظرف ۱۵ روز از تاریخ اطلاع از هرگونه اوضاع و احوال مذکور در این مستند، دلایل جرح را همراه با ادله و مدارک مثبت، طی لایحه‌ای همزمان کتبا به دبیر مرکز، داور مربوط، سایر داوران (در صورتی که هیات داوران تشکیل شده باشد) و طرف‌های دیگر داوری اعلام کند.

ماده ۳۵- «داور» مکلف است ظرف ۱۰ روز از تاریخ دریافت جرح، در مورد آن اعلام نظر کند و کتبا به طرفین و به مرکز اعلام کند. در صورتی که «داور» مربوط جرح را نپذیرد، طرفی که «داور» را جرح کرده می‌تواند ظرف ۲۰ روز از ابلاغ تصمیم مذکور، به ریاست مرکز مراجعه و درخواست رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۳۶- اتخاذ تصمیم «داور» در مورد ایراد خروج «داور» از حدود صلاحیت که سبب آن در حین رسیدگی حادث می‌شود، می‌تواند در ضمن رای ماهوی به عمل آید.

ماده ۳۷- در صورتی که رای «داور» بر رد ایراد و قبول صلاحیت خود باشد، اعتراض به رای مذکور مانع ادامه رسیدگی و صدور رای نخواهد بود.

ماده ۳۸- در صورتی که «داور» از دادن رای امتناع ورزد و یا در جلسه داوری دو بار متوالی حضور پیدا نکند یا در انجام وظیفه قصور کند، و همچنین در صورتی که «داور» به عللی از قبیل مسافرت، غیبت طولانی، عدم دسترسی، اشتغال یا بیماری و امثال آن، قادر به انجام وظیفه نباشد، هر یک از طرفین می‌تواند مراتب را همراه با ادله و مدارک مثبت همزمان به دبیر مرکز، داور مربوط، سایر داوران (در صورتی که هیات داوری تشکیل شده باشد) و طرف‌های دیگر دعوی اعلام و درخواست تعویض او را نمایند.

تبصره ۴- در صورتی که بین طرفین درخصوص موارد فوق اختلاف باشد، ریاست مرکز نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌کند.

تبصره ۵- تصمیم ریاست مرکز در مورد جرح یا تعویض داور قطعی است و مکلف نیست دلایل خود را اعلام کند. اعلام جرح، قصور یا عدم امکان انجام وظیفه داور مادام که تعیین تکلیف نشده، مانع از ادامه رسیدگی داور نیست.

تعیین داور جانشین

ماده ۳۹- هرگاه ماموریت «داور» به موجب یکی از موارد مذکور در این مستند یا به علت استعفای او با توافق طرفین، و یا به جهات و دلیل دیگری، خاتمه پذیرد و نیز در صورت حجر یا فوت «داور»، جانشین او مطابق مقررات حاکم بر داوری که تغییر یافته و نیز این قواعد داوری در مورد انتخاب داور، تعیین می‌شود.

تبصره ۶- «داور» جانشین مکلف است با توجه به لوائح طرفین و رسیدگی‌های انجام شده تا زمان انتخاب او، رسیدگی را ادامه دهد، مگر اینکه با ذکر ادله موجه، تجدید تمام یا بخشی از رسیدگی‌ها و تصمیمات داور قبلی را ضروری بداند.

ماده ۴۰- در صورت ایراد به صلاحیت داور و یا ایراد به وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری، «داور» باید به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوی، نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند، مگر اینکه «داور» با توجه به موضوع ایراد و ادله آن، به موجب رأی که صادر می‌کند، اتخاذ تصمیم راجع به ایراد را به رسیدگی در مورد ماهیت دعوی، موکول نماید.

دستور موقت

ماده ۴۱- «داور» می‌تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، به درخواست هر کدام از طرفین و خطاب به آنها قرار دستور موقت صادر نماید. دستور موقت باید مستدل باشد و هرگونه ادعا یا اختلاف طرفین در مورد خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، به مرکز داوری ارجاع می‌شود. در صورتی که دستور موقت قبل از شروع داوری

صادر شود، متقاضی مکلف است دعوای ماهوی خود را ظرف ۱۰ روز طرح نماید، در غیر این صورت از دستور موقت رفع اثر می‌شود.

ماده ۴۲- «داور» می‌تواند مقرر نماید که متقاضی دستور موقت، تامین مناسبی مانند وجه نقد یا اوراق و اسناد بهادار یا ضمانتنامه بانکی به منظور جبران خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، نزد مرکز بسپارد.

ماده ۴۳- چنانچه طرف دیگر، تامین بدهد که متناسب با موضوع دستور موقت باشد، «داور» از دستور موقت رفع اثر خواهد کرد. در صدور دستور موقت، جهت یا جهات ضرورت تعیین تکلیف فوری باید مشخص شود.

ماده ۴۴- مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت در مورد استثنائی، قبل از داوری یا حین داوری به معنای عدول و نقض موافقتنامه داوری نیست و مانع از رسیدگی داوری نخواهد بود. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری و نیز دستور صادره باید بدون تاخیر و حداکثر تا سه روز پس از ثبت تقاضای دستور موقت در دادگاه به دبیر مرکز اطلاع داده شود.

تبصره ۷- ارجاع اختلافات و دعوای به مرکز، به منزله پذیرش اختیارات داور در صدور دستور موقت و اخذ تامین مناسب است و طرفین ملزم به رعایت مفاد دستور می‌باشد.

ماده ۴۵- اداره جریان داوری بر عهده داور واحد و در صورت تشکیل هیات داوران، با سرداور خواهد بود.

ماده ۴۶- هر یک از طرفین می‌توانند برای خود وکیل یا نماینده یا مشاور انتخاب و کتبا معرفی نمایند.

ماده ۴۷- چنانچه داور تبادل لوایح را کافی نداند و تشکیل جلسه رسیدگی را لازم بداند می‌تواند دستور تشکیل جلسه استماع را با ذکر محل، تاریخ و ساعت تشکیل جلسه صادر و از طریق دبیر مرکز به طرفین ابلاغ کند.

ماده ۴۸- داور می‌تواند هر زمان در جریان رسیدگی به هر یک از طرفین ابلاغ کند لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا ایشان را برای ادای توضیح دعوت نمایند.

قصور در تسلیم لوایح و مدارک

ماده ۴۹- چنانچه خواهان بدون عذر موجه، لوایح و مدارک و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و «داور» با اخذ توضیح از خواننده هم نتواند رای بدهد، حسب مورد قرار ابطال درخواست داوری یا رای به ابطال دعوی را صادر خواهد کرد.

ماده ۵۰- در صورتی که خواننده از دادن لایحه دفاعیه امتناع نماید، همچنین در صورتی که خواهان از دادن لایحه جوابیه به دعوای تقابل خواننده خودداری کند، مانع از ادامه رسیدگی نخواهد بود و «داور» بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۵۱- اگر هر یک از طرفین از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خویش ظرف مهلت مقرر، خودداری کند، «داور» می‌تواند بر اساس مدارک موجود رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ کند. در صورتی که هیچ یک از طرفین علیرغم دعوت قبلی برای ادای توضیح، حاضر نشوند و داور هم نتواند بدون اخذ توضیح در ماهیت دعوی رای صادر کند، قرار ابطال درخواست صادر می‌شود.

ماده ۵۲- در صورتی که هر یک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند باید قبل از تشکیل جلسه استماع، نام و مشخصات شهود و موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع داوری را به ضمیمه لایحه به تعداد طرف‌های دعوی به اضافه یک نسخه به دبیر مرکز تسلیم کند تا برای داور و طرف‌های دیگر ارسال گردد. در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد دلایل استناد کننده خارج می‌شود. صلاحیت‌های شهود و موارد جرح شاهد به کیفیت مندرج در قانون آئین دادرسی مدنی است.

ارجاع امر به کارشناس

ماده ۵۳- «داور» می‌تواند در مواردی که لازم بداند راسا و یا به درخواست هر یک از طرفین، موضوع را به کارشناسی یک یا چند نفر ارجاع دهد و مقرر کند که هر کدام از طرفین هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس قرار دهند و موجبات دسترسی او را به مدارک مربوط، کالا یا سایر اموال و امکانه برای انجام معاینه و بازرسی، فراهم آورد.

دستمزد کارشناس و هزینه‌های آن بر عهده متقاضی کارشناسی است و در صورتی که متقاضی کارشناسی، دستمزد و هزینه‌های کارشناس را ظرف مهلتی که «داور» تعیین می‌کند نپردازد، کارشناسی از عداد دلایل او خارج می‌شود.

ماده ۵۴- هرگاه قرار کارشناسی به تشخیص و نظر «داور» باشد، و «داور» نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، پرداخت دستمزد و هزینه‌های کارشناسی بالمناصفه بر عهده طرفین است و چنانچه طرفین دستمزد و هزینه کارشناسی را نپردازند و «داور» هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، قرار رد داوری را صادر می‌کند.

ماده ۵۵- در صورت درخواست یکی از طرفین و یا در صورتی که «داور» لازم بداند، می‌تواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد و یا او را به جلسه استماع دعوت کند تا به پرسش‌های هر یک از طرفین یا «داور» در خصوص نظریه کارشناسی خود پاسخ گوید.

ماده ۵۶- نظریه کارشناسی به طرفین ابلاغ می‌شود تا چنانچه اظهار نظر یا اعتراضی در خصوص آن دارند ظرف ۱۰ روز از ابلاغ اعلام نمایند.

ماده ۵۷- هر یک از طرفین می‌تواند در مقام توجیه ادعا یا دفاع، راسا مبادرت به اخذ نظر کارشناس کنند و آن را به ضمیمه لایحه تسلیم کند و یا کارشناس یا کارشناسان مورد نظر خود را برای استماع نظریه ایشان در جلسه رسیدگی به هزینه خود، معرفی کند. تشخیص ارزش اثباتی نظریه کارشناس منتخب هر یک از طرفین، با «داور» است.

ماده ۵۸- دستمزد و هزینه‌های کارشناس با توجه به تعرفه‌های ذیربط، تعیین می‌شود و به‌رحال، هنگام صدور رای جزو هزینه‌های داوری محسوب خواهد شد.

ورود شخص ثالث

ماده ۵۹- هرگاه شخص ثالثی در موضوع داوری برای خود مستقلا حقی قایل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی نفع بداند، می‌تواند مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده است به عنوان ورود ثالث وارد داوری شود، مشروط بر اینکه موافقتنامه داوری، «داور» تعیین شده و قواعد داوری حاضر داوری را بپذیرد و ورود وی مورد ایراد هیچ کدام از طرفین واقع نشود. در صورتی که طرفین به ورود شخص ثالث ایراد نمایند، «داور» نخست در آن مورد اظهار نظر خواهد نمود و تصمیم وی در این خصوص قطعی است.

ختم رسیدگی

ماده ۶۰- «داور» پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی و معقول برای ارائه مطالب و دفاع برخوردار شده‌اند، ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به اصدار رای می‌نماید. پس از اعلام ختم رسیدگی، هیچ لایحه یا دلیل و مدرک قابل طرح و ارائه نخواهد بود.

ماده ۶۱- «داور» می‌تواند در صورت تعدد دعاوی (اعم از اصلی و طاری) با تفکیک دعوائی که معد برای صدور رای باشد، نسبت به آن ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به صدور رای نماید و رسیدگی را نسبت به دعوی یا دعاوی دیگر ادامه دهد.

ماده ۶۲- «داور» مکلف است حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام ختم رسیدگی، پیش‌نویس رای داوری را پس از امضا جهت اعمال مقررات قواعد داوری به دبیر مرکز تسلیم کند. در صورتی که داور مهلت بیشتری لازم داشته باشد، می‌تواند با ذکر دلیل و موجبات تاخیر، از ریاست مرکز تمديد مدت داوری، را برای یکبار درخواست نماید.

ماده ۶۳- مدت داوری‌های داخلی که به مرکز ارجاع می‌گردد شش ماه از تاریخ قبولی داور و اطلاع به طرفین دعوی و در داوری‌های بین‌المللی هشت ماه از تاریخ نهایی شدن قرارنامه داوری است مگر اینکه طرفین به گونه‌ای دیگری توافق کرده باشند تمدید مدت مذکور ولو کرارا با موافقت رئیس مرکز، طبق ماده ۶۴ این مستند، بلامانع است مشروط به اینکه مدت جدید تعیین شود.

ماده ۶۴- در صورتی که داور مهلت مذکور را کافی برای رسیدگی نداند می‌تواند از ریاست مرکز در خواست تمدید نماید. در صورت موافقت ریاست مرکز مدت تمدید شده، تعیین و به داور و طرفین دعوی اعلام می‌گردد.

رای مبتنی بر سازش طرفین

ماده ۶۵- چنانچه طرفین در جریان رسیدگی، اختلافات خود را از طریق سازش فیصله دهند، داور به درخواست طرفین مراتب وقوع سازش را همراه با شرایط سازش و نحوه فیصله دعوی، به صورت گزارش اصلاحی تنظیم و رای سازشی صادر می‌نماید.

ماده ۶۶- رای سازشی که به صورت فوق صادر شود، برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است.

اخذ تصمیم توسط هیات داوران

ماده ۶۷- در مواردی که رسیدگی بوسیله هیاتی از داوران بعمل می‌آید، اعضای هیات داوری باید از تاریخ و محل جلسه‌ای که برای رسیدگی و مشاوره و یا صدور رای تشکیل می‌شود، مطلع باشند.

ماده ۶۸- تصمیم «هیات داوران» با اکثریت آرا معتبر است، مگر اینکه طرفین طور دیگر توافق کرده باشند و در مواردی که داور منفرد تصمیم می‌گیرد، رای وی لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۸- در صورتی که یکی از اعضای هیات داوری استعفا کند یا دو جلسه متوالی حضور پیدا نکند یا از دادن رای امتناع نماید، دو عضو دیگر به موضوع رسیدگی و رای خواهند داد و چنانچه بین دو داور دیگر اتفاق نظر حاصل نگردد، مرکز طبق مقررات این قواعد داور دیگری را به جای داور مستعفی یا ممتنع یا غایب، انتخاب و منصوب می‌نماید، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کنند.

ماده ۶۹- رای داوری قطعی است و پس از ابلاغ طبق مقررات قانونی لازم‌الاجراست و اجرای رای داوری در داوری‌های داخلی تابع مقررات آیین دادرسی مصوب ۱۳۷۹ در باب اجرای احکام است و در داوری‌های بین‌المللی حسب مورد تابع قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ یا کنوانسیون نیویورک در مورد اجرای داوری خارجی مصوب ۱۳۸۱ است.

ختم داوری

ماده ۷۰- رسیدگی داوری با صدور رای یا به موجب تصمیم «داور» در موارد زیر خاتمه یافته یا متوقف می‌گردد:

۱-۷۰. استرداد دعوا توسط خواهان، مگر اینکه خواننده با ذکر ادله موجه به آن اعتراض نماید و «داور» برای وی نفع قانونی و موجهی در ادامه داوری احراز کند؛

۲-۷۰. عدم امکان یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به هر دلیل دیگر؛

۳-۷۰. توافق طرفین بر ختم رسیدگی داوری؛

۴-۷۰. فوت یا حجر یکی از طرفین دعوی در صورتی که شخص حقیقی باشد؛

۵-۷۰. در داوری‌های داخلی در صورت ورشکستگی یکی از طرفین دعوی در صورتی که شخص حقوقی باشد، مطابق مقررات قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه داوری متوقف می‌گردد و در داوری‌های بین‌المللی تابع مقررات حاکم بر موضوع است.

ابلاغ رای داوری

ماده ۷۱- پس از امضا، رای داوری توسط دبیر سازمان با حق توکیل به غیر به طرفین ابلاغ خواهد شد، مشروط بر آنکه هزینه‌های داوری به مرکز پرداخت شده باشد.

ماده ۷۲- در صورت درخواست، نسخ اضافی رای که توسط ریاست تصدیق شده باشد، فقط در اختیار طرفین یا نمایندگان آنان قرار خواهد گرفت.

ماده ۷۳- با ابلاغ رای داوری مطابق ترتیبات مذکور در این قواعد داوری طرفین از ابلاغ رای به سایر شیوه‌ها صرف نظر می‌نمایند.

اصلاح و تفسیر رای؛ رای تکمیلی

ماده ۷۴- در داورهای داخلی هر یک از طرفین می‌تواند با رعایت ماده ۴۸۷ قانون آئین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ تقاضای اصلاح یا تفسیر رای یا صدور رای تکمیلی نماید، داور مکلف است ظرف ۲۰ روز از تاریخ تقاضای مذکور نسبت به آن اتخاذ تصمیم نماید.

ماده ۷۵- در داورهای بین‌المللی هر یک از طرفین می‌تواند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رای درخواست اصلاح نگارشی، تاپی، اشتباه در محاسبه یا موارد مشابه یا تفسیر رای بنماید یا درخواست تکمیلی نسبت به ادعایی که مسکوت مانده مطرح کند و «داور» باید ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ درخواست اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۷۶- درخواست اصلاح یا تفسیر رای یا صدور رای تکمیلی باید مطابق مقررات این قواعد و در نسخ کافی به دبیر مرکز تسلیم شود و دبیر یک نسخه را به طرف مقابل ابلاغ می‌کند و مهلت معقولی جهت اظهار نظر او تعیین می‌نماید.

ماده ۷۷- مراجعه به مرکز و استفاده از خدمات آن برای حل و فصل اختلافات در هر مورد موکول به پرداخت هزینه‌ای است که مطابق قواعد مربوط به نحوه ارائه خدمات در مورد هزینه‌های داوری و تعرفه آن در زمان طرح دعوی محاسبه و دریافت می‌شود.

ماده ۷۸- مرکز می‌تواند هزینه‌های داوری را، با توجه به تغییر مبلغ و نوع خواسته در طول داوری تعدیل کند. در مواردی که علاوه بر ادعای اصلی، ادعای متقابل هم طرح شده باشد دبیر مرکز می‌تواند مبلغ هزینه‌های داوری بابت هر یک از ادعای اصل و ادعای متقابل را جداگانه تعیین و حسب مورد از خواهان اصلی یا متقابل مطالبه نماید. در این صورت هر طرف باید هزینه‌های مربوط به ادعای خود را به مرکز بپردازد.

ماده ۷۹- هزینه داوری در دعاوی که به سازش ختم شود نصف هزینه داوری است. جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده‌اند، پرداخت هزینه‌های داوری در مرکز (هزینه اداری و حق الزحمه داوران) به تساوی بر عهده خواهان و خوانده است که باید تا قبل از صدور رای و به ترتیبی که مرکز تعیین می‌کند، به مرکز بپردازند. اگر هر یک از طرفین از پرداخت تمام یا قسمتی از سهم خود از هزینه‌های داوری خودداری کند، هر یک از طرف‌های دیگر می‌تواند به منظور جلوگیری از توقف رسیدگی، سهم طرف ممتنع را بپردازد.

ماده ۸۰- چنانچه طرفین از پرداخت هزینه‌های داوری ظرف مهلت مقرر امتناع ورزند، دبیر می‌تواند با مشورت «داور» رسیدگی را متوقف کند.

ماده ۸۱- در این صورت دبیر باید مهلتی که کمتر از ۱۵ روز نباشد برای پرداخت هزینه‌ها به طرفین بدهد. عدم پرداخت هزینه‌های داوری ظرف این مهلت به منزله استرداد درخواست مربوط به دعوی اصلی یا متقابل است که برای آن هزینه مطالبه شده است.

ماده ۸۲- مسوولیت ریاست و کارکنان داوری و داوران از حیث اجرای مقررات این قواعد داوری همان است که به موجب قوانین ذیربط مقرر شده و مسوولیت دیگری متوجه ایشان نخواهد بود.

ماده ۸۳- نسبت به موضوعاتی که در این آیین‌نامه صریحا تعیین تکلیف نشده، مرکز و داوران حسب مورد مطابق مقررات باب هفتم آئین دادرسی مصوب ۱۳۷۹ و نیز قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ و سایر قوانین مربوطه و همچنین روح این قواعد عمل خواهند کرد.

این قواعد به عنوان بخشی از اساسنامه، ابتدا در جلسه مورخ ۱۳/۰۹/۱۳۹۶ و پس از جداسازی از اساسنامه، در جلسات مورخ ۲۳/۰۵/۱۴۰۱ و ۲۵/۰۴/۱۴۰۲ هیات مدیره سازمان به تأیید و تصویب رسید. این قواعد در خصوص کلیه درخواست‌های داوری که قرارنامه داوری آن پس از تاریخ تصویب این قواعد امضا می‌گردد، معتبر و لازم‌الاجراست.

